

Fiskalni savet: fiskalni tokovi se pogoršavaju, a još uvek ne postoji plan za izbegavanje krize javnog duga

Deficit najmanje 4,5 odsto BDP-a

FOTO: BETA

Da bi se izbegla kriza javnog duga, deficit tokom 2014. mora da se umanjí za još 400 do 450 miliona evra u odnosu na ovu godinu

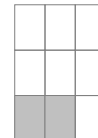
Planirani manjak u kasi od 3,6 odsto BDP-a će najverovatnije biti premašen, zbog dodatnih budžetskih rashoda, kao i neulaska u nužne najavljene reforme, upozorava predsednik Fiskalnog saveta Pavle Petrović

Ljiljana Kostadinović

Beograd

„U protekla dva meseca ove godine fiskalni tokovi se pogoršavaju, ostvaren je zabrinjavajuće visok deficit republičkog budžeta od oko 35 milijardi dinara i ukoliko se slični trendovi nastave do kraja godine, godišnji deficit bi iznosio 210 milijardi dinara, umesto planiranih 122 milijarde dinara, a Srbija može da uđe u krizu javnog duga. Stoga su očekivanja da će godišnji deficit u 2013. godini biti najmanje 4,5 odsto bruto domaćeg proizvoda, i to uz poboljšanje fiskalnih tokova u narednim mesecima u odnosu na ovogodišnji januar i februar“, rekao je juče na kon-

ferenciji za novinare predsednik Fiskalnog saveta Pavle Petrović, govoreći o fiskalnim kretanjima u 2012. i izazovima za ovu i iduću godinu. Vlada bi morala na vreme da reaguje i spreči ovakav razvoj događaja, bio je izričit Petrović i precizirao da su rizici koji prete ostvarivanju ciljeva utvrđenih fiskalnom strategijom upozoravajući tokovi u ovoj godini, potrebno smanjenje deficita u idućoj godini, reforme na koje se Vlada obavezala, a koje se ne pokreću, kao i lako zaduživanje na međunarodnim tržištima. Ako se uzmu izdaci koji nisu predviđeni budžetom, a nastaju po osnovu novih Vladinih intervencija, kao što su troškovi za smederevsku Železaru i dugovi Fonda za zaštitu životne sredine, onda je sasvim izvesno da će defi-

cit budžeta da dostigne i pet odsto BDP-a. Za najveći deo ovih troškova pronađeno je rešenje, kojim se ne povećava deficit, ali se pri svakoj operaciji troše državna sredstva i povećava javni dug, pa

je posmatrano iz tog ugla svejedno da li ovi rashodi ulaze ili ne ulaze u budžet“, predočio je Petrović, podsećajući da je u 2012. godini manjak u državnoj kasi bio u skladu sa očekivanjima.

„Da bi se izbegla kriza javnog duga, mora da se tokom 2014. godine umanjuje deficit još 400 do 450 miliona evra, ili 1,5 do dva procentna poena BDP-a u odnosu na 2013. godinu, a za to još uvek

ne postoji nikakav plan. Zbog toga je neophodno već u aprilu početi pripremu budžeta za iduću godinu“, naglasio je Petrović. On je objasnio da tako visok nivo prilagođavanja prihoda i rashoda u državnoj kasi po obimu jednak efektu, koji ima smanjenje plata i penzija za pet odsto, ili povećanje PDV-a za dva procentna poena, navodeći da su ti modeli mera već iscrpljeni lane, da u ovoj godini nije realno pribegavati takvim merama i da samo može da dođe do strukturnih reformi u ovoj 2013. godini, što bi predstavljalo dobru osnovu i blagovremenu pripremu za ono što mora da se na adekvatan način odradi dogodne na planu obezbeđenja početka dugoročnog smanjenja fiskalnog deficita. (strana 3)

Preвременa otplata ne znači smanjenje duga

„Najava ministra finansija Mladana Dinkića da će Srbija pre vremena da otplati deo državnog duga, nije smanjenje javnog duga, već upravljanje javnim dugom, pri čemu se zamenjuje skuplji dug jeftinijim, pošto će država morati da se ponovo zaduži radi pokrića deficita, naglasio je Petrović. Realno smanjenje javnog duga Srbije može da počne tek dogodne. Prema izjavi ministra Dinkića konsolidovani suficit u januaru je 3,8 milijardi dinara, što nije retkost, i sezonskog je karaktera zahvaljujući lokalnim samoupravama koje imaju početkom svake godine sezonski suficit, čime se kompenzuje deficit centralne države. Suficit u januaru, ne znači da su kretanja povoljna. Lako zaduživanje na međunarodnom tržištu, zbog povoljnijih uslova u odnosu na prošlu godinu, može da znači i preokret na međunarodnim tržištima, što bi Srbiju ostavilo u problemima. Javni dug će da raste dokle god imamo visok deficit, pa je bolje težiti ostvarivanju trenda dugoročnog smanjenja duga i razduživanja“, objasnio je Petrović, nagoveštavajući da je na kraju februara javni dug verovatno porastao na preko 19 milijardi evra. Javni dug na kraju 2012. godine je iznosio 18 milijardi evra.

Fiskalni savet: fiskalni tokovi se pogoršavaju

Deficit 4,5 odsto BDP-a

Ljiljana Kostadinović

Beograd

(sa 1. strane)

Ukoliko se odmah ne otpočne s reformisanjem na koje se Vlada obavezala, ostaje da se ad hoc iznalaze rešenja koja po pravilu nisu optimalna.

Veliki deficit u prva dva meseca ove godine, posledica je pada javnih prihoda i to posebno od PDV-a i poreza na dobit, prevashodno zbog zakonskih promena u toj oblasti, pa je samo po osnovu PDV-a moguć godišnji podbačaj od 77 milijardi dinara, do čega verovatno neće doći u tom obimu, pošto je uvedena naplata poreza (PDV) po realizaciji do šest meseci, povećana je granica za tromesečno izmirenje poreza, skraćeno vreme za povratak PDV-a, pa se u narednim mesecima očekuju

veći prihodi od PDV-a, neki prihodi će da pristignu s kašnjenjem i smanjiće deficit, ali neće biti tako visoki da nadoknade prognozirani manjak (od PDV-a od 77 milijardi dinara). Takođe, evidentan je manjak prihoda od poreza na dobit.

On je ukazao na potrebu utvrđivanja plana mera za slučaj neostvarivanja planiranog budžeta, kao i da fiskalni savet i resorno ministarstvo obavezno zajedno tromesečno analiziraju izvršenje budžeta i kvartalno uvode korektivne mere, kako bi se u 2014. godinu ušlo s realnim osnovama koje uravnotežavaju prihode i rashode državne kase.

Član Fiskalnog saveta Vladimir Vučković je ukazao da se planirane reforme za ovu godinu ne ostvaruju i da je veoma bitno da se u prvom polugodju radi na pravilima aktuarske pravičnosti i u oblasti indeksacije za-

rada i zaposlenosti u javnom sektoru dosledno sprovodi indeksacija i program racionalizacije zaposlenih u državnoj upravi, pri čemu bi što pre trebalo uraditi centralni registar zaposlenih u državnoj upravi.

„Akcioni plan za državna i preduzeća u prestrukturiranju i javna preduzeća, kao i izrada socijalnih karata konačno bi moralo da uđu u plan za iduću godinu. Poseban problem predstavljaju docnje, koje su znatno veće od onog što se procenjivalo, pri čemu i dalje nisu poznate docnje lokalnih samouprava, mada je sredinom lanijske godine evidentiran maksimalni njihov nivo od 67 milijardi dinara, kao i u drugoj polovini 2012. godine njihovo smanjenje na oko 54 milijarde dinara, pošto su usvojene mere za zaustavljanje rasta kašnjenja plaćanja“, rekao je Vučković.